

VII. ÉVFOLYAM
45. SZÁM

A Társaság

1920
NOVEMBER 7

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

Alapította Dr. DOBAY ISTVÁN.

Előfizetési ár: Negyedévre K 100.—, egyes szám K 10.—

báró Ullmann György és felesége Oetl-Pálffy Erzsébet.

Strelisky műterem felvétele.

Konstantin volt görög király fiaival, a most elhunyt Sándor királylyal és Pál herceggel, a jövődő görög királylyal.

CHANSON TRISTE.

Többé ne láss, ne várj, ne hívj engem,
Én most már mindent, mindent eltemettem,
Hagyj most már csöndben, árván egyedül —
A mellemben a Halál hegedül...

Es ne is emlékezz többé semmire,
A költőre sem, a rongyos senkire,
A csókjaira és a bókjaira sem,
Felejts el mindent, könnyen, kedvesem.

Felejtsd el azt, hogy néha könnyezett,
(Ő azért sirt, mert sokat vétkezett,)
Felejts el mindent: bort, csókot, virágot,
S a száját, amellyel némán is imádott...

S felejtsd a szívét, a csörgősipkás szentet,
A részeg dalokat s száz, szűz hiszekegyet,
Áldást, bús áldomást, miatyánkot, mámort
S az életet — amellyel régesrég leszámolt...

(Majd csak történik újra valami,
Majd jön valahonnét újra valaki,
A szívéből is majd csak elmulik a láz,
A költőkre a jó Isten vigyáz...)

EGYED ZOLTÁN.

KATZER SZÜCSÁRUI
VILÁGHIRÜEK
: : Füzlet: VI., Ó-utca 44. szám. : :

SOMOGYI SZÖRME-DIVATTERME
VIII., Rákóczi-ut 23. sz. I. em.

Pöszike.

Irta Somlay Károly.

I.

Soha nem láttam olyan egymást megértő két barátot, mint a mi plébánosunk, Kéméndi Beniamin főtiszteendő ur és a református ekklézsia nagyfőnöki lelkipásztora Galgóci Jónás esperes.

Kéméndi főtiszteendő ur kurtanyaku, eresztett tokáju, pocakos emberke volt; a nagyfőnöki ur meg hosszú, sovány, szinte száraz férfi.

A testiségi különbözőségek azonban elenyésztek a lelkeségi együttesben. Főképpen egyetlen dologban vallották ugyanazt az elvet: hogy a szomjuság ellen főfőarcanum triplicatum a borocska.

A patriarkális jó viszonynak azonban váratlanul egy furcsa szélfuvás nagyon megbontotta a sorát.

Mult ősszel egy barnaképű fiatal ur érkezett vendég gyanánt a plébánosékhöz.

— Tinka, — mondta a főtiszteendő ur a szakácsnőjének — hát Tinka, aztán ebédre piroosan sült pulyka usszék ám illatos, szent nedűben az asztalon. Az egyetlen kedves unokaöcsém, a Pali lesz nálunk vendég néhány hétig.

Pali ur dehogy gondolta volna, hogy mekkora galibaságot hozott a falunkra, mikor a következő nap délutánján szekérével éppen a nagyfőnöki urék háza előtt baktatott el a kerékagyig érő őszi sárban és pont abban a percben, mikor a nagyfőnöki urék Pöszike kisasszonya a nyitott ablaknál éppen a fonnyadó leveleket szedegette le a cserepes fuksziáról.

Pál ur szeme úgy kidülledt, mintha klarinétot fujna, mikor a kisasszonyt megpillantotta. Ugy elfutotta az érzés a szívét, hogy önkénytelen felkiáltott:

— Ah, szívem édes gondja... Szép vagy, mint a pingált rózsabimbó...

Pöszike elpirult. Megszeppent.

— Mennynek-földnek Istene, ki lehet ez a hó-bolygós ember?! — pötyögte reszkető ajakkal és el-surrant az ablakból.

A főtiszteendő másnap délben az egész pulykát szerette volna beletömni az öcsikébe, de ez alig evett.

— Ki az a tündér ott a patak mellett abban a gólyafészkes, hosszú házban? — kérdezte ebéd után Pali ur.

— Miféle tündér? Tudtommal csak egy nőféle lakik ott, a tiszteletes lánya, a Pöszike, — felelte pipára gyujtva a főur.

— Szép lány, — eresztette lére a szavát Pál ur.

— No biz, aki lelke van, elég szép, — dörmögte a jámbor férfi és utána azt gondolta magában, hogy horgon a csuka.

— Ilyen szép nőt még sosem láttam. Ha hozzám jönne, tüstént feleségül venném, — folytatta Pali ur.

A főtiszteendő e nem várt kijelentésre megkaparta a fejét, mintha valami súlyos gondolatot akart volna onnan kikaparni, aztán így felelt:

PAÁR és WOLFERS FRÉRES

ékszerészek - joailliers

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

Maison Brandstädter

angol és francia női divatterme: V., Erzsébet-tér 1.

sél! Aligha nyargalóban nincsen az eszed, ha arra a lányra gondolsz. Ő reformáta, te pedig egy katolikus pap öccse vagy; házasságról tehát szó sem lehet. Talán csak nem lettél beléje rövid néhány perc alatt szerelmes?

— Izé, tán nem lehetne éppenséggel azt mondani, — felelte szemét lesütve Pál ur. — Nem lehetne éppen azt mondani, hogy így, vagy úgy, vagy imigy-amigy, ez vagy az, hanem hogy mégis, hát éppen no... Valamiképpen, de mégis úgy van no...

Erre bezzeg megrázta a főtisztelendő ur a háromkilós öklét. Fujt, mint a láncosfarku sárkány. Szinte szikrázott haragjában.

— Talpon áll benned az ördög, öcsém, — hörögte kékre válva. — Az a leány a te számodra egy idegen, egy más világból való teremtés. Kergesd ki a kobakodból ötet, mert úgy megdöngetlek, hogy lángot vet hátadon a condra. A végrendeletem is úgy szól, hogy csak abban az esetben lehetsz az örökösöm, ha katolikus lányt veszel feleségül... Azért hát szellőztesd ki a fejedet és egyélgyal, mert ha a férfi jól eszik, könnyen felejt.

Pál ur szót fogadott. Kalapját a fejebujára taszítva, kiment a szabad levegőre, hogy kiszellőztesse a fejét.

A patak mellett éppen alkalmas szellők fujdogáltak, hát arra ment. A nagytiszteletű ur háza véletlenül utba esett és a bóbítás kisasszony szintén véletlenül, de éppen a licium-sövény mellől terelgette ólba az aprójószágot.

Hogy miként történt az ismerkedés: azt csak a jó Isten tudja. Vagy fél-óraig beszélgettek a fiatalok, de ez alatt a kurta idő alatt megértették egymást.

— Meghaltam az egész világnak, hogy csak magáért élhessek, Pöszike. Maga az én betlehem-i csillagom, Pöszike, — susogta Pál ur.

— Az én világom meg a maga szemében ragyog, Palkó, — felelte a kisasszony és még tán többet is mondott volna, ha egy éles köhintés nem támad a pitarfolyosón.

A nagytiszteletű ur krákogott. Pöszike tüstént beszaladt a szobába. A nagytiszteletű ur utána.

— Az ördög kösse hozzád a lovát, te lány! Ki az az ember, akivel az imént beszéltél? — förmedt a kisasszonyra.

Ostenburg kapitány.

szegedi Szüts István rajzai.

Gömbös Gyula, a MOVE országos elnöke.

Abban az évben korán köszöntöttek be a hideg őszi napok. Kövér sártenger hömpölygött a falu egyetlen utcáján.

Unalmas, egyhangú volt az élet a faluban. Egy reggelen aztán riadó hirként futotta be a házikókat a gyászos esemény, hogy Benjamin főtisztelendő urat az éjjel megütötte a guta.

— Megrugta a Szent Mihály-lova. Elaludt az Uristenben. Nyugodjék békével, — mondta részvételteljes hangon a nagytiszteletű ur és a temetés után kiballagott a hegyre.

A Zsidócsillag már fentragyogott az égen; Pöszike kisasszony

— Résen álljon most a füled, Pali, hogy minden szót megért-

Hardy Kálmán,
a kormányzó szárnysegéde.

— Az a férfi? Az egy pesti mérnök. A plébános ur öccse. Ugy-e csinos egy férfi, tatuskám?

— Alattomban lopakodik ide, mint a nádifarkas, — morogta a nagytiszteletű ur. — Talán csak nem bódultál bele abba az izébe?

— Elevenben nyulkál bizony édes apámuram, — nyíffantotta a kisasszony, de aztán be is surrant ám tüstént a szomszéd benyilóba.

Közben hulldogáltak az élemedett levelek a boglár-fákról a kálvinista szentegyház háta megett. Egyik-másik alkonyon itt találkozott titkon a szerelmes párocska és a kisasszonyka olyan szépen megült a legény ölében, mint a kotlós tyúk a fészken.

II.

SALON AIGNER

Robes manteaux, costumes, blouse et des toilettes soires

Váci-utca 11/b. II. em. 4. ajtó.

Dimítrinov Iván, a budapesti bolgár királyi főkonzul.

aggodalmasan tekintett néha a szőlők irányába, hogy jön-e már hazafelé a tatus.

Tizre járt az idő; de még mindig nem érkezett haza. Pöszike rendelkezésére a kurátor és a harangozó lámpással kimentek a hegyre, hogy nem történt-e baj.

Alig haladtak negyedóráskat, egy völgyszakadékból tompa nyögést hallottak. Lekusztak a bozotos meredeken és legnagyobb ijedelmükre ott lelték ájultan a nagytiszteletű urat az iszapban. A fején levő nagy sebből vér szivárgott. Haza vitték, de hiába élesztgették, mert hajnalra kiszivedett. Agyrázkódás ölte meg szegényt.

Néhány hét múlva Pál urat és véletlenül az árva Pöszikét is ugyanazon napra idézte meg a bíróság a végrendeletek kihirdetésére.

Beniamin főtisztelendő úgy intézkedett a végrendeletben, hogy öccse csak abban az esetben kapja meg a neki testált örökséget, ha róm. katolikus leányt vesz feleségül. Viszont a nagytiszteletű ur azt rendelte, hogy Pöszike csak úgy lehet általános örököse, ha református fiatalemberhez megyen nőül.

— Végünk van Pali, nem lehetünk egymáséi, — szepegett a halvány Pöszike.

— Ne félj angyalom, szerbe szedem én a dolgot! — mosolygott Pál ur. — Te megtérsz a katolikus vallásra s ezzel elég lesz téve Beniamin bátyám akaratának. Én meg áttérek a reformált hitre s ezzel megkapod bennem azt a vőlegényt, akit boldogult apád neked szánt. Ami fő, egyik vallás sem fog egyetlen hívőt sem veszíteni.

— Okos legényke vagy Palkó; ezért a bölcs eszméért egy kiadós, hosszú csókot kapsz majd a kéz-fogonkon, — selypítette boldogan Pöszike és odahumorodott Pál ur mellére.

Gambrinus étterem

ujonnan átalakítva

Stetner Dezső a tátrafüredi Grand Hotel volt bérletjének vezetésé alatt megnyílt.

Naponta katonahangverseny.

Külön terem.

Télikert.

Lafayette
Budapest, IV., Váci-útca 35.

Estélyi
utcai
és táncipő ujdonságok

Jamboree.

Irta Dobay István.

— A világ összes scoutjainak képviselőit akartuk összegyűjteni s nagy tüntető-felvonulásban bemutatni. Ismerjék meg egymást a világ fiataljai, s amit az öreg diplomaták összetörtek, a fiatalok állítsák újra helyre s örködjenek ezentul a világbékére. Az indián mesék kapcsán a »Boy scout«-oknak ezt a nagygyűlését *Jamboree*-nek neveztük el.

Ezen szavakkal magyarázta bemutatásomkor *Baden Powell* angol tábornok, a cserkész-intézmény alapítója, a világ összes boy-scoutjainak főparancsnoka, a londoni kéthetes ünnepestéjének és célját.

Meghatóan szép és impozáns volt a világ minden részéből sok-sok ezernyi tömegben Angliába sereglett ifjuság testvéri összejövetele, melynek útja a testi erő és lelki önfegyelmzés, végső célja a világbékének a jövő nemzedék által való előkészítése és biztosítása.

London legszebb sport-csarnokát, az óriásméretű *Olympiát* rendezték be a *Jamboree* céljára. Porondján közel kétszáz ezer boy-scout vonult fel, nézőterén két hét folyamán mintegy félmillió látogató gyönyörködött a legnagyobb szerű sportlátványosságban, amit a világon valaha bemutatnak.

A *Jamboree* két részből állott: a richmondi táborozásból és az *Olympiában* előadott sportmutatványokból és versenyekből. Kiegészítette a két részt a százezernyi cserkészcsapatok naponkinti felvonulása, melynek csodálatára *Richmond* és *London* között fél *London* odasereglett.

Fájt a szívem, hogy a nagyszerű körmenetben a magyar színek nem voltak képviselve, a magyar izmok nem keltek birokra e világmérvőben.

*

Ezernyi sátor fehérlik a richmondi parkban. Sür-gés-forgás mindenfelé. A táborba csak a chief-scout mindenható aláírásával ellátott igazolvánnyal lehet belépni. A cserkészországok által gondosan őrzött főuton a tudakozó-sátorhoz vezet két intelligens scout, angol az egyik, amerikai a másik. A táborban tartózkodásom idejére szolgálattévő cserkészt oszt be mellém a tábor parancsnoka.

A „Jamboree“ londoni plakátja.

Baden Powell chief scout a cserkész-csapatok parancsnokai társaságában a richmondí táborban. A hátsó sorban balról jobbra a hetedik az egyetlen magyar.

Hét óra reggel van, a rendkívül előzékeny táborparancsnok nyolc órai breakfast-re hív meg tisztisátorába.

Reggeli után körülsétáljuk a tábort. A júliusvégi nap aranyözönében ragyog, világít minden körülöttem: a park sötétzöld háttéréből kivillanó hófehér sátrak s a mindennél ragyogóbb, gondtalanul boldog, vidám ifjuság. Jókedvű, szolgálatkész valamennyi. Egy-egy sátor előtt megállítanak, bevezetnek, bemutatják a sátor érdekes, praktikus berendezését, meghívják házi versenyre, esti muzsikáláshoz, autogrammot kérnek, bélyeget cserélnek, ügyesek, okosak, illedelmesek! Hangos muzsikaszóval szinpompás csapat közeledik. A sátrakból kifelé tódul a gyereksereg, csillognak a szemek, gyönyörködve szemlélik a skót »pipe band« felvonulását. A skótok cserkészzenekara a jamboree egyik legkedvesebb látványossága. Rövid skót szoknyában, hetykén félreacsapott sapkában pompásan fest a válogatottnak összeállított »dudás« csapat, fuvós, füttyülős hangszereiket csodamód kezelik, a legnépszerűbb angol zeneszámokat köztetszéstől kísérve füttyülnek végig az utcák mentén. A karmester, egy fiatal óriás, hatalmas karmesteri rudat (nem is pálcát) forgat kezében, equilibrium ügyességgel végez vele villámgyors mozdulatokat, mindenki őt bámulja, tapsolja, — a tábor hőse ő.

Frissen kaszált réten matrózscapat: a hollandusok tengerész-scoutjai végzik reggeli tornagyakorlataikat. Megállunk. Parancsnokuk, egy öreg tengerészkapitány észrevesz, »vigyázz«-t vezényel, üdvözlő, elmagyarazza csapatja keletkezése történetét, feladatát, szervezetét. Távozáskor hármashurrah-val bucsuztat.

Amerika sáttortoméjébe fordulunk. Dollárszagot érzünk. Az amerikai cserkészek fényűzésig menő tökélytelenséggel szerelték fel sátraikat. Sok szegény vagonlakkonk megirigyelné lakásukat. Vizáthatatlan vitorlavászonnal fedett, ide-oda mozgatható szelelőlyukkal s oldalt ablakkal ellátott kényelmes sátrak gummilappal van

kipadlózva. Felgöngyölhető matracágyak, gummipárnák, puha teveszór-takarók, nyári vászon- és — hideg éjszakákra számítva — szarvasbőrpyjamák egészítik ki hálófelszerelésüket. Ennyi luxus nem is való táborozó cserkésznek. Hotelben sem élhetnének kényelmesebben. Erről beszélgetve, őszintén kimondott megjegyzésemre azzal érvelt parancsnokuk, egy fiatal amerikai ezredes, hogy az amerikai szülők féltették fiaikat a nedves angol klímától s csak úgy egyeztek bele a hosszú tengerentúli utazásba s a szabad ég alatti táborozásba, ha minden egészségügyi rendszabálynak eleget tehetnek. A sátrak falát fényképek, rajzok s különféle scout-emblémák díszítik. Főzőszerszámaik tökéletességéről nem is beszélek. Nagy bőrkofferekben hozták magukkal sporteszközeiket s külön vagonokban indián-jelmezeiket, melyeket a Jamboreen bemutatott indiánjátékokban öltöztettek magukra. Az Olympia vérmező nagyságu területén ezerkét száz szereplővel eljátszott indián csaták világraszóló látványossága volt a londoni ünnepségnek.

Hogy a gyermekfantáziára mekkora hatással volt ez a gigantikus színjáték, melyhez stilszerű őserdőt, vizeséseket, szigeteket, egész indián falvakat varázsoltak az Olympia porondjára, azt hiszem, könnyen elképzelheti, aki az ifjuságnak a kalandos indián mesék iránti rajongását ismeri. De azt hiszem, alig is volt angol gyerek, aki ezt a London közepébe ültetett indián mesévilágot meg nem nézte volna. Csak aztán előadás után sajnáltuk a szegény gyerekeket, akiknek rézszinüire festett testét kefével kellett surolni, hogy ismét európai állapotba kerüljenek. Külön fürdőházat építettek e célra az Olympia mellé s nyolcvan fürdőszolgát szerződtettek az indián-mosdatáshoz.

Délafrikai és ausztráliai cserkészcsapatok egészítették ki az amerikaiak indiánprodukcióit. Akkor tömegek gyülekeztek előadás közben a színpalca mögé, hogy kábult tőle az ember feje. Mint a jury egyik tagja passapartous-t kaptam a kéthetes ünnepség minden esemé-

Szőrmekabátok, rókaboák, muffok

legjutányosabb árban kaphatók:
Evetovics szücsmesternél
Budapest, V., Erzsébet-tér 8, I. em.

**VEREBES KÁROLY ÉS TÁRSA R.-T. MŰBUTOR-
GYÁRÁNAK VÁROSI KIÁLLITÁSI
TERMEI ÉS RÉGISÉG-ÜZLETE**

VI., Váci-utca 11/B alatt megnyitottak!

Amerikai cserkészek táborigényei.

nyéhez s szabad bejárásom volt az Olympia összes színpad előtti és mögötti helyiségébe.

Jelen lehettem a próbákon, résztvettem a díjkiosztásnál, a királyi páholyban vártam az udvar érkezésére. Albert és Henrik hercegek majd mindennap ott voltak az Olympiában, ismerkedtek, beszélgettek a szereplőkkel, szegényeknek ezerszámra kellett osztogatni scout-brotherjeiknek az autogrammot.

Gyönyörűek voltak a svédek, dánok és norvégiek tornamutatói. Egyáltalán a skandináv nemzetek sportedzett fiai fegyelem, műveltség, nyelvtudás és kitűnő modoruk által mindenütt kellemes feltűnést keltettek. Míg pl. az amerikai és angol fiúk más nyelven, mint angolul alig beszélnek, a svédek, dánok és norvégiek a három skandináv nyelven kívül németül, angolul, sőt franciául is értenek.

Románia is hatalmas csapattal volt képviselve. A trónörökös öccse, *Nikolai* herceg, aki gyerekéveiben maga is résztvett a román cserkészlet minden mozgalmában, Párisból jött Londonba, hogy üdvözölje volt pajtásait. A herceg, akit a román királynénak tett látogatásom idejéből, *Bycasból* ismerem, nagyot változott azóta, két éven át *Eton*-t látogatta, elégáns, nyugodt modoru, angol gentleman lett a nyugtalan vérű román gyerekből.

A görögök antik jelmezben görög játékokat mutattak be, a szerbek nemzeti táncaikkal tündek fel, a csehoszlovákok szokó-dalokat énekeltek, a svájciak a betegápolás körül a háboru és a béke idején végzett s itt bemutatott teljesítményeikkel arattak óriás tetszéstől kísért általános elismerést, — szóval mindenki résztvett mindenben és azonkívül nemzete sajátos előnyeit is igyekezett kidomborítani s külön tapsokat is kiérdemelni az amugy is lelkes és hálás nézőközönségből. Egyik legkedvesebb és nagyhatású műsorszám volt a Jamboree-nak a *Wolf-Cub* szereplése. Mintegy tízezer hat-kilenc éves apró fiucska egyenlő zöldszínű szövetségből készült ruháskában, visitva-lármázva tódul a színpad mögött s látszólagos rendetlenséggel árasztja el a porondot. Néhány perc alatt azonban a rendetlenség renddé alakul s mint óriási sakkfigurák oszlopokká fejlődve vég-

zik szebbnél szebb mutatóváltásokat a csöppnyi kis sportemberek.

Mi a *Wolf-Cub* célja? Olvasom a Jamboree-n kiadott katalógusban: testileg és lelkileg tökéletesen nevelni, engedelmessegre és önfegyelműzésre (self-control) szoktatni az angol gyereket. Jelszava: *Do your best!* — »Tedd mindig a legjobbat!«

Tedd mindig a tőled telhető legjobbat — s szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Ezt tanítja, ezt vallja s ezt cselekszi az angol. Ebben rejlik nagysága Angliának, ebben látom titkát annak a harmonikusan gyönyörű szép életnek, melynél észszerűbb okosabbat, formailag szebbet, lelkileg megnyugtatóbbat sehol a világon nem találtam. Ezt látnia, ismernie, tanulnia kell a magyar ifjúságnak — tervezem már régtől

fogva. Tavaszi kiutazásom előtt a kormányzó ur Főméltósága, a miniszterelnök több más vezető emberünk előtt felémleltem tervemet: tegyük lehetővé, hogy évente ötven magyar ifju legalább a kéthónapos nyári egyetemi *term*-re Oxfordba és Cambridge-be küldessék. Tanulják gyakorlatilag az angol nyelvet, ismerjék meg közelebbről az angol szellemet.

A kormányzó s mindenki más, akivel tervemről tárgyaltam, lelkes szeretettel helyeselték az ideát s támogatásukat kilátásba helyezték. Angliában is nagyon tetszett a gondolat. Lord *Weardale*, *Hansell* tanár, a királyi hercegek nevelője, *Rotschild* Károlyné s az oxfordi tanárok, akikkel hosszas beszélgetünk a terv részleteiről, kitűnőnek s partfogásra minden tekintetben érdemesnek, de — egyelőre még kivihetetlennek tartották az eszmét. Amíg a békén ratifikálva nincs, tizenhárom évnél idősebb magyar embernek csak a legkivételesebb esetben adja meg Anglia a beutazási engedélyt. Egyelőre tehát várunk kell, várunk a teljes békére, a teljes kiengesztelődésre, s ami ma még egyik legnagyobb akadály, lecsuszott valutánk javulására.

Addig is azonban nem hagyjuk elaludni az eszmét s ebben is a *Wolf-Cub* jelszavát tartjuk szem előtt: *Do your best!*

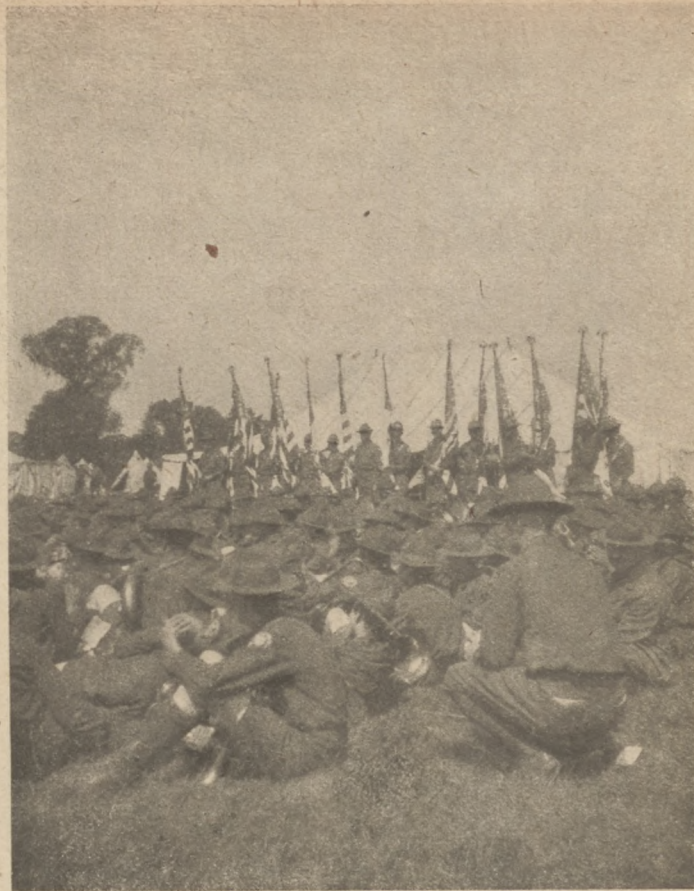
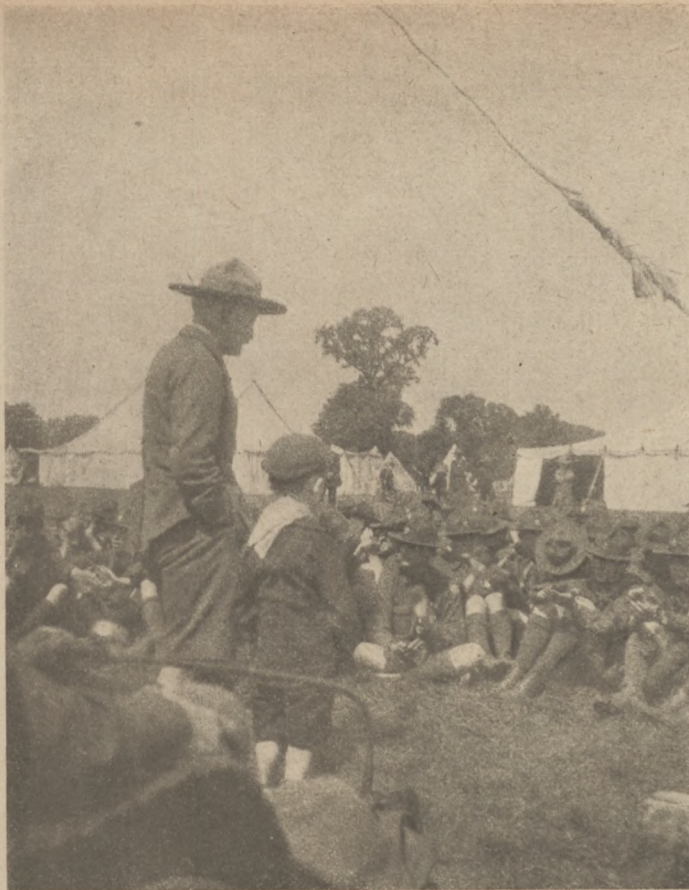
Ausztráliai cserkész-csapat.

Dobay István felvételei.

JOGÁSZOK!
KATONA ARTUR DOKTOR
JOGI SZEMINÁRIUMA
Budapest, IX., Ráday-utca 41.

Előkészítés és jegyzetbérlet az összes jogi vizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára és a közgazdasági tudományegyetem minden fakultására. Tanácskozás és utmutatás díjtalan.

VARGA PÁRISI NŐISZABÓ cég
Budapest, IV., Papnövalde-utca 6. fiók-üzletet nyitott.
Façon-munkák is vállaltatnak.

Baden Powell tábornok beszédet intéz az amerikai csapatokhoz. Mellette öt éves kis fia Péter, a legfiatalabb angol cserkész.
Dobay István felvételei.

Csécsi Nagy Imre.

írta Törzs Tibor.

Csécsi Nagy Imre ezredes!...

Egy esztendőn keresztül mennyi szomorúság, mennyi izgalom, reszketés fűződött ehhez a névhez. Csécsi Nagy Imre ezredest és hat társát hónapokig tartó sanyargatás után kétszer is halálra ítélték az oláhok és csonka Magyarország minden szívdobbanásával figyelte, hogy a Királyhágon túl a mártírsors miként fon glóriás koszorút a koholt vádak áldozatául esett igaz magyarok feje köré. Feljajdultunk, amikor haláluk hírét költötték. Harminckilenc magyar tudományos és társadalmi egyesület járt közbe értük az ántánt-misszióknál. A világhoz apelláltunk az igazságért és az igazság végre is győzedelmeskedett. Az »összeesküvőket« felmentették és Csécsi Nagy Imre ezredes balsorsának osztályosaival Mindenszentek ünnepén Budapestre érkezett...

Tavaly december 20-án a nagyváradi Siguranta, az oláhok politikai nyomozó testülete, néhány előkelő embernél meglepetésszerűen házkutatást tartott, s bár semmi komoly ok nem volt rá, husz embert le is tartóztatott. Majd Kolozsvárra vitték tizenkettőjüket, akik közül nyolc ellen megindult összeesküvés címén az

eljárás. Az ügyészség fogházába zárták őket, külön cellákba, s hat hétig rabkoszton éltek.

Ezalatt az idő alatt naponta csak néhány percre nyílt meg cellájuk ajtaja, s Csécsi Nagy Imre ezredes egy szeggel felkarcolta börtöne falára, hogy naponta mennyi időt töltöttek a szabadban. Hat hét után, amikor összeadta a jeleket, kitünt, hogy összesen egy és háromnegyed órát töltöttek szabad levegőn.

Február 3-tól február 6-ig tartott az első tárgyalás, amelyen Csécsi Nagy Imre ezredest, Cserey és Birta alezredest, Szunyogh őrnagyot, Jankovich járásbíró, Lukács városi főjegyzőt és Csapó főhadnagyot halálra ítélték. Örley közjegyző tizenöt évi kényszermunkát kapott. A bukaresti katonai főtörvényszék, amely előtt a vádlottak nem jelentek meg, csak a védők, március 16-án az ítéletet megsemmisítette és a nagy-szebeni hadtesthadbírószágot a pör újrafelvételére utalta.

Junius 17-től 24-ig tartott a főtárgyalás. A főtárgyalásig, tehát három hónapig a foglyokat pincszerű cellákban tartották, bár az orvosok a kloakától átnedvesedett és büzhödt helyiségek használatát már rég megtiltották. A főtárgyaláson Csécsi Nagy Imrére, Csereyre, Jankovichra és Csapóra újból kimondották a halálos ítéletet, Lukácsot és Szunyoghot kényszermunkára ítélték, Birtát és Örleyt felmentették.

Megkezdődött a legújabb

modellek kiárusítása

nagy választékban

őszi kosztümök, szövet- és selyem-ruhák

BECK LEOPOLDINE szalonjában

Budapest, V. Dorottya-utca 3. sz. II. emelet.

Maison Lugossy

angol és francia női divatterme IV., Károly-körút 16. II. 15.

BRACHFELD F.

Uri ing és divatujdonosságok.

Uri ruházat mérték szerint.

Női és férfi kész felöltők.

Budapest, V., Dorottya-utca 1. (Gizella-tér sarkán)

Lónyay András.

Flandorffer Pubi.

Gaiduschek műterem felvételei.

Az ítéletet újból megfellebbezték, amire szeptember 29-én a bukaresti katonai főtörvényszék ötnapos tárgyalás után az ítéletet újból megsemmisítette és újabb bíróság delegálása nélkül elrendelte a vádlottak elbocsájtását.

A felmentő ítélet után Csécsi Nagy Imre és társai nyomban kérték a repatriálást, hogy a megszállott területeket elhagyhassák és csonka Magyarországra költözhessenek. Az elköltözésre az engedélyt hamarosan meg is kapták, — ugylátszik, a hatóságok a felmentés után már nem mertek nekik kellemetlenségeket okozni és jobbnak látták, ha az »összeesküvők« minél előbb elhagyják Nagyváradot.

Érdekes, hogy a fogság alatt a civilhatóságok sokkal embertelenebbül bántak a foglyokkal, mint a katonai hatóságok.

Maguk a román védők, köztük Lupu, egy kiváló ügyvéd, akiről Csécsi Nagy Imre igen elismerően beszélt, felháborodottan tiltakoztak a tárgyaláson e brutalitások ellen, amikről nyilvánvaló volt, hogy csak a vádlottak meggyöttrésére irányult.

A vád tanúi a Siguranta detektívjei voltak, de akadtt egy nyomorult, züllött egzisztencia, egy Földváry nevű erdélyi fiatalember, aki vállalkozott, hogy a foglyokat törbecsalja. Össze is csukták egy letartóztatott

magyarral, a gonosz csel azonban nem sikerült, s Földváry semmit se tudott meg. Egy Csörsz Adél nevű magyar nő meg akarta környékezni Széchenyi püspököt, Cziffra Kálmán főispánt és több előkelő nagyváradit is, de ez az akció sem sikerült.

— Éreztük, tudtuk, — mondja Csécsi ezredes — hogy az igazság velünk van és bár készek voltunk rá, de nem kellett meghoznunk hazánkért a legnagyobb áldozatot. Pedig sokszor azt hittük, hogy ütött az utolsó óránk. Amint Kolozsvár utcáin szuronyok között vittek és lopva a járőrekre néztünk, itt is, ott is láttuk, amint a férfiak titkoltan kalapjukhoz értek, hogy talán utolsó üdvözetet intsenek és uriaszonyok zokogva fordultak félre, ahogy elhaladtunk előttük.

— De most minden jórafordult — folytatja emelt hangon és kiegyenesedik:

— Itthon vagyok, jelentkeztem parancsnokságomnál, s testben és lélekben erősen, elszántan nézek a reám váró feladatok elé...

Amint bucsut veszünk Csécsi ezredestől, belép egy fiatal tűzértiszt s jelenti, hogy megérkezett három vagon butor, az ezredesnek és repatriált társainak minden ingósága. Három vagon butor a teherpályaudvaron — szimbolum a magyar történelemben: a hazafiasságnak, törhetetlen nemzeti érzésnek szimboluma...

Fards du Sphinx

El nem tűnő
arc- és
ajakfesték.

Sphinx

illatszerek,
kozmetikai
különlegességek.

La Sphinx qui rit...

Eau de Toilette.

Az előkelő világ toilette-cikkei. — Mindenütt kapható.

Poloskairtást, lakástakarítást,

padlóbeeresztést hat
havi jótállással vállal

STANDARD

lakástisztító társaság Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 14. szám.

Telefon: 82-74.

Elsőrangú belvárosi cég.

Földváry Imre férfi divat és fehérenemű divattermei
 IV. Kossuth Lajos-u. 18 és VIII. Rákóczi-ut 7
 Angol női bluzok s férfi fehérenemű, mérték szerint.

Sebestyén Anikó fényképező műterme
 művészi fényképek IV., Váci-utca 40

HALOTTAK ÜNNEPÉN.

Visszhangos a kert . . . Már kék czinke ring
 A fagyal-bokron, tar fa tetején . . .
 Szedjük az őszirózsákat le mind . . .
 Sápád az égi fény . . .

Éjjel az őszi „aszper-gezmékre“ jár:
 Reggelre könnyes most a bokor, ut . . .
 Azoknak, kik nem térnek vissza már
 Kössünk egy koszorút . . .

Alig jövünk: már újra elmegyünk
 Néma ajakkal, titkos utakon . . .
 Alig vagyunk: az emléké leszünk
 Fátylas ravatalon . . .

Alig szerettünk: már kihül a szív.
 Lelkünk a lét báján alig mereng.
 Alig játszottunk: máris visszahív
 Örök anyánk: a Csend . . .

Halottak éje! . . . Tarka mécs lobog . . .
 Fogjuk szorosan, jaj, egymás kezét! . . .
 A Föld oly szédült-sebesen forog:
 Jön értünk a Sötét! . . .

BALLA IRMA.

A Királyi Magyar Automobil-Klub motorcsónak-versenye.
 A célnál: Belicska Sándor tábornok, Horthy Miklós kormányzó,
 Hardy Kálmán, Horthy Polette, Horthy Miklósné, Szelnár Aladár
 és Nádassy Imre főkapitány.

Pobuda felvétele.

A Társaság

Őszi Esték. Társaságszerte a vasárnapi őszi este-
 tékről beszél mindenki. Mi lesz, hogy lesz, kik lesz-
 nek . . . Lesz tánc is? hát bridge? hogyné! a mamák
 és papák számára is kellett valami szórakozásról gon-
 doskodni.

— Csak kérem; ne jöjjenek nagyon későn.

— Igérjük, ezuttal kivételesen pontosak leszünk.
 Ötör a Gellért főbejárata előtt állunk.

— Tévedés. Az Őszi Esték meghívottai a Gellért-
 hegy felőli kapun érkeznek. Itt lesz a ruhatár, tovább
 a teázó terem, a nagy csarnokban muzsikál Radics
 Béla, nyitva lesz a télikert s oldalt a bridge-szobák.
 Szóval végre ismét egy kis nagyvilági élet, mellyel a
 külföldiek előtt sem vallunk szégyent, mert ez a szép
 szálloda Párisban és Londonban is megállná a helyét.
 S ami a fő, minden helyiség állandóan fűtve van, meg-
 hűléstől sem kell tartanunk. Bizony, bizony ez a jól
 fűtött szoba juttassa eszünkbe szegény szibériai fog-
 lyainkat, ha szórakozunk, áldozunk is javukra, segítsük
 megrövidíteni rabságuk szomorú idejét.

A meghívó nem mindennapi szövegét is tárgyalják
 mindenfelé.

— Igazán idegen valutában fognak fizetni a kül-
 földiek? s igaz, hogy egy amerikai 100 dollárral vál-
 totta meg a 100 koronás idényjegyet?

Az idegen missziók Budapesten időző tagjait sze-
 mélyesen kereste fel a rendező-bizottság két-két tagja
 s hívta meg az Őszi Estékre. A külföldiek örömmel
 fogadták a meghívást s előreláthatólag nagy számban
 fogják, különösen a bridge-termekeket látogatni.

— Tehát már az első Őszi Estére is eljöttünk?

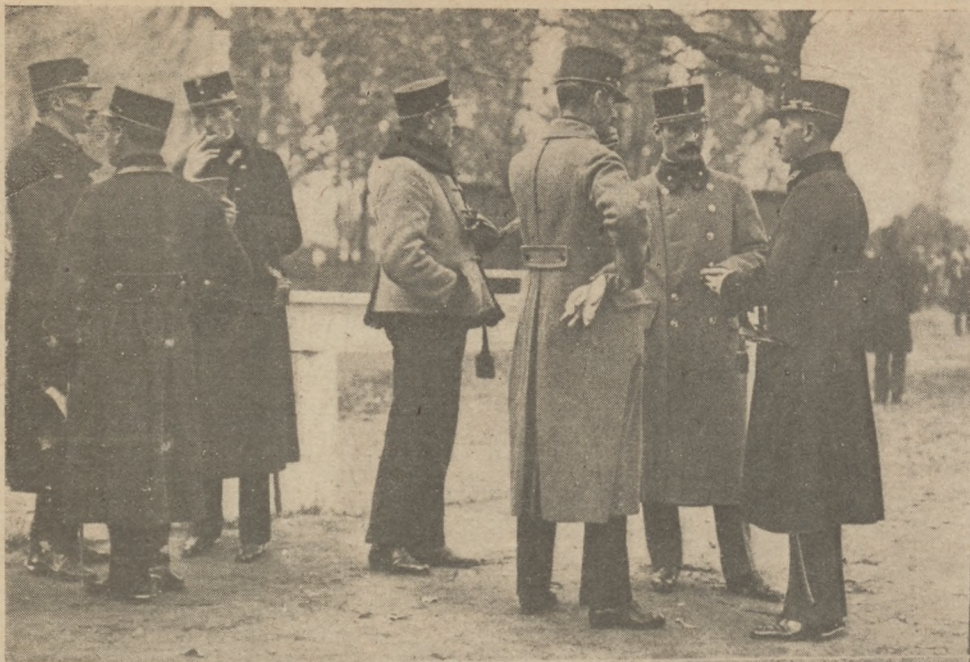
— Hogyné! Mint ujdonság ez lesz a legérdekesebb
 s így tehát okvetlen a viszontlátásra, ma vasárnap dél-
 után, pont öt órakor az első Őszi Estén, — vagyis
 inkább Délután?!

*

Az Őszi Esték rendezőbizottságában a következők
 foglalnak helyet: Bárczy István, Bárdossy László, Barsy
 Aladár, Berczik Sándor, Besseney Zénó, Berthóty Elek,
 Boér Lajos, ifj. Cséry Miklós, Damaszkín István, Daj-
 kovich István, Dobránszky Béla, Br. Döry Andor, Endrődi
 Béla, Farkas Imre, ifj. Fernbach Péter, Halász Ferenc,
 Hervay István, ifj. Heinrich Gábor, Horvátovich Ferenc,
 Gombár Tivadar, Görgy István, Gr. Kuun István,
 Kollerich Pál, Kovács Gyula, Gr. Károlyi Ferenc, Lauber
 Dezső, ifj. Littke Jenő, Lukács Endre, Leidenfrost Pál,
 Lumniczer Sándor, Marton János, Br. Majthényi Béla,
 Mikecz Károly, Magyary Lajos, Okolicsányi Zéno, Oroszy
 Géza, Perczel Tibor, Papp István, Patay György, Petheő
 Emil, Péntek Zoltán, Gr. Pongrácz Jenő, Petzrik Jenő,
 Szászy György, Szukováthy Imre, Sacelláry József, Szabó
 Nándor, Szerviczky György, Br. Schell Pál, Tihamér
 Lajos, Tóth Aladár, Veress László, Végh Miklós, Br.
 Vojnich Miklós, Walder György, Zombory Bertalan.

Az Őszi Estékre részvételi díj személyenként es-
 ténként 20 korona. Idényjegy személyenként 100 korona.

Martos Cipőkülönlegességek
 CIPŐ IV. Váci utca 11½

Alagon: Lovastisztek a versenypályán: 1. Adda százados, Walla vk. százados, Abonyi cs. és kir. kamarás ezredes, Czeller százados, Gráfy főhadnagy. 2. Liptay László, Molnár alezredes „Edith”-jén. 3. Wessely Tibor, Zsigmondy Jenő, Fanta ezredes, Markovits kapitány, Mélik Andor. Waltner Berta felvételei.

Külföldiek részére esténként amerikaiaknak 1 dollár, angoloknak 1 shilling, franciáknak 1 frank, olaszoknak 1 lira, minden más külföldinek 20 korona. Idényjegy amerikaiaknak 5 dollár, angoloknak 1 font, franciáknak 20 frank, olaszoknak 20 lira, minden más külföldinek 100 korona. Jegyek a rendezőbizottság irodájában (Gellért-szálló) naponként d. u. 3—5-ig csakis a meghívó előmutatása mellett válthatók. Akik meghívót tévedésből nem kaptak és arra igényt tarthatnak, rendezőbizottsági tag ajánlatára ugyanott jelentkezhetnek. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadjunk s »A Társaság«-ban nyugtázzunk. Az Őszi Esték november 7, 14, 21, 28, december 5, 12, 19-én lesznek. Minden második délután bridge-verseny lesz. Megjelenés délutáni utcai öltözékben. — Bejárat a Gellérthegy felé eső kapun.

*
Teaestély József királyi hercegnél. A katolikus nagygyűlés alkalmából József kir. herceg és Augusztá kir. hercegasszony teaestélyt adtak, amelyre a Budapesten időző püspöki kar egy része volt hivatalos, élén Csernoch biboros hercegprimással. Az estélyen mintegy harmincan vettek részt. A második teaestélyre a püspöki kar másik része kapott meghívást a hercegi palotába, ezen a teaestélyen Schioppa pápai nuncius is megjelent.

*
Dimitrinov Iván bolgár királyi főkonzul arcképét közöljük mai számunk 4-ik oldalán. A főkonzul rendkívül népszerű a magyar diplomáciai körökben s különben régi barátja a magyarságnak, lévén Bulgária ismert Petőfi-fordítója. Legközelebb Bugária budapesti követévé fogják kinevezni.

*
Perényi Zsigmond emléke. Mult számunkban megemlékezünk arról a gyászünnepélyről, melyet október 28.-án a Magyar Nemzeti Szövetség báró Perényi Zsigmond sirjánál rendezett. A gyászünnepélyen Bakó László, a Nemzeti Színház tagja elszavalta Varga Béla Vértanuk utja c. szárnyaló költeményét, melyből mutatóba az alábbi néhány szép strófát közöljük:

Ki elsők között voltál a legelső,
Kit a Vezér is mesterének mondott,
A vértanuság töviskoronája
Galamb-fejre utólszor fonódott.
Perényi Zsigmond: tarlott magyar erdő
Utolsó tölgye — Téged is kivágtak,
Hogy Tebelöléd faragják a fejét
Sirhantjára a magyar szabadságnak.

Hitünk, reményünk októberi jaiját
Mármaros bécén vihar orgonázta,
Beregi rónák, ugoccai erdők
Borultak érte temetési gyászba.
Szülőföldeddel zokogott az ország,
Végső reményünk dőlt sirba Velede
Gyászlobogónk lett messze szadokból
Tündöklő fényel ragyogó neved.

Hetvenegy éve . . . óh szörnyű ítélet . . .
Begyógyult sebünk újra felszakadt.
Vért harmatoz az áldott magyar róna,
Bús sóhaj kél a Kárpátok alatt.
Orgyilkos kezek ravatalt ácsoltak,
Hazánk szent teste száz sebből sajog . . .
Temetőt járunk: akikért meghaltál,
Zokogószívű, árva magyarok . . .

Törüld, törüld le borus szemünk könnyét,
Öntsön belénk emléked új hitet,
Tekintsen ránk az égi kárpitokból
Töviskoronás Martyr-szellemed!
Vésd szívünkbe, hogy nem hal meg a nemzet,
Melynek multján vértanuk állnak őrt.
Lehel kürtje még felharsan az éjben
S megmozdulnak a magyar temetők.

Képeinkhez. Mai számunk címlapján Horthy Miklós né, a kormányzó felesége arcképét közöljük Kosel tanár mesteri felvételében. A másik címképünk Székely Aladár fényképező művész bájos leányarcképe. Közöljük báró Ullmann György és felesége Oeti-Pálffy Erzsébet arcképét, mely közvetlenül esküvőjük után készült s rendkívül érdekes felvételeket hozunk az angliai cserkeszünnepről Dobay István érdekes cikke illusztrálására. Nehány aktuális felvétel az alagi versenynapokról és a dunai motorcsónakversenyéről s több művészi arckép díszíti még »A Társaság« mai számát.

Motorcsónakverseny a Margitsziget körül. Október 31-ikén vasárnap délután rendezte a Kir. Magyar Automobil Club propaganda handicap motorcsónakversenyét a Margitsziget körül. A benevezett 16 motorcsónak közül 12 indult. Győztes lett dr. Gregersen Endre norvég főkonzul »Viking« nevű motorcsónakjával. Második a »Nautica«, harmadik gróf Károlyi István »Névtelen« mo-

Szörmedivat 1912-ben és 1920-ban.

torcsónakja, negyedik Stadler Viktor »Juliska« hajója. A versenyen megjelent a Hungaria evezősegylet úszóházán levő célnál a verseny védnöke Horthy Miklós kormányzó a családjával, gróf Károlyi Lászlóné, gróf Csáky Imre, Belitska és Stadler tábornokok, Márkus ezredes, dr. Berger Ferencz, az Evezős Szövetség elnöke, dr. Szelnár Aladár, az Autoclub vezértitkára.

Halálozások. Dr. zólyomi Wágner Géza m. kir. udvari tanácsos, v. ügyvéd, a magyarhoni evang. egyetemes egyház, a bányai egyházkerület és a budapesti esperesség közéletének egyik kiváló vezére, a pesti ág. hitv. evangélikus magyar egyház örökös tiszteletbeli felügyelője, az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat v. igazgatója és számos közintézménynek tiszteletbeli és disztagja folyó évi október hó 30-án hajnalban, súlyos szenvedés után, családjának és a köznek szentelt áldásos életének 78-ik évében elhunyt. Halálát leánya özv. Hammersberg Gantzstuckh Miklós né sz. zólyomi Wágner Valéria és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

AZ ELŐKELŐ, MEGBIZHATÓ ÉS MÉGIS OCSÓ
CITY DROGÉRIA

SZÁLLODAI ÉS ÉTTERMI FEHÉRNEMŰEK
SZÉKELY JENŐ-nél, IV., Kammermayer-utca 2. (Szervita-tér sarkán.)

Pérez és áruügyeket lebonyolítunk. Tőzsdei és valutáris megbízásokat elfogadunk. **Neuschloss Testvérek VI. ker., Lovag-utca 20.** — Telefon: 76-69. — Alapítva: 1900.

Mme Olly és Erzsi bécsi fűző- és fehérnemű-terme
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. félem. — Telefon: 104 58.

DRACH TESTVÉREK IV., Koronaherceg-utca 2.
uri szabók — Félemelet. (Párisi udvar.)

Dávid Salon angol kosztüme különlegességek
Mér.eg-u. 13. Bálvány-u. 2.
Telefon 139-68.

SZENET és FÁT

pótolja a Telkes-féle villanykályha. Kapható TELKES mérnök elektrotechnikai vállalatánál: Deák-tér 3. Telefon 79-41.

szendrői Török Gyula kir. kamarás, a fiumei kormányzó min. osztálytanácsosa, a rimaszombati választókerület volt országgyűlési képviselője Budapesten, folyó évi október hó 25-én, 52 éves korában, szívszélhűdés következtében elhunyt. Temetésén, melyen József főherceg képviselőjében Rapcsák Árpád parancsértiszt jelent meg, ott láttuk a gyászoló családon kívül a báró Ragályi-Balassa, báró Maillot, báró Hámos családokat, báró Pongrácz Jenőt stb.

*

A lányom bemutatója pénteken volt a Belvárosi Színházban. Földes Imre háromfelvonásos vígjátéka iránt, mely a Terikéhez hasonlóan magyar uri miliőben játszik, igen nagy érdeklődés nyilatkozott meg. Az előadás szereplői: Ilosvay Rózsi, Harsányi, Harmos Ilona, Matány, Szeghő, Pázmánné és Tárnoky Giza. A rendező dr. Bánóczy Dezső. A díszleteket Pán József tervezte.

Ida, Fedora, Mara del Carmen Névtelen asszony tölti be a Magyar Színház műsorát. A nagyszerű „Ida” Rákosi Szidival, Báthory Gizivel, Kökény Ilonával, Sárvayval, Törzsszel és Urayval kerül színre a főszerepekben. Vasárnap délután P. Márkus Emilia felléptével a „Névtelen asszony” van műsorra tűzve rendezési helyarákkal.

A Király-Színházban a gyönyörű zenéjű Utahi lányt adják esténként, melynek minden eddigi előadása zsúfolt ház előtt folyt le. Vasárnap délután a népszerű János vitéz kerül színre. A délutáni előadás 3 órakor kezdődik.

*

Fotóművész.

Irta Dömötör István.

Sok esetben egy fiatal nő, ha ráérő idejével nem tud mit kezdeni, megnevezhetetlen ambíciók dobogtatják, vagy dolgozó helyét ezen az úton akarja a társadalomban biztosítani: kitanulja a fotografálást. Mivel még egyetlen bölcselő sem mondotta, hogy a fényképező ugyanugy születik, az istenek különös kegyéből, miként a költő: eltölt egy esztendőt valamelyik hazai vagy külföldi műteremben, ami elég ahhoz, hogy a fo-

ákosi Makoldy Géza és felesége, Gerambe Alice bárónő.

Hamis fogakat, brilliánst,

aranyat, ezüstöt bármely hirdetett árnál drágábban veszek
Mendelsohn ékszerész, Ferenc-körut 1.

to grafálás tulságos bonyolultnak nem nevezhető titkai közt otthon legyen. Megismerkedik az elemi szabályokkal, fortélyokkal s az inaskodásból felszabadulva, természetesen nem azt a régi, rossz magyarságu, de igénytelenül hangzó szót írja a hivatását hirdető táblán, hogy »fényírda«, hanem fényképező-művész, fotóművész. Ez a disztinkció egy idő óta napirenden van. Valamikor, a boldogult daguerrotip korában még az oly jeles tehetségű festő is, mint Borsos, egyszerűen csak fényképező volt, amikor anyagi okokból, egy bizonyára keserű pillanatban a pikturától átpártolt a dusabban kamatozó fotografáló lencsééhez. Ma mindenki fotóművész, alább nem adja.

Kétségkívül az elmúlt néhány évtized alatt a fényképezés nagy tempóban lendült előre. Rendkívül fejlődött, mert rendkívül fejlődött az apparátus, a szerszám, amellyel a fényképező dolgozik. Hozzájárult ehhez a virágáshoz az is, hogy a festészetben az arckép sulyos válság elé jutott azokkal a festői törekvésekkel, amelyek a természettől egyre jobban eltávolodtak s a kubizmusban már semmi közük nincs a szemlélethez s hozzájárult nem utolsó sorban, hogy jó szemű, jó izlésű és lelkes emberek egyre többen szegődtek a kodak szolgálatába. Amit ők produkáltak, annak adassék meg minden dicséret és aranyérem, a baj nem is itt van, hanem ott, hogy a fényképezés megmámorosodván az új sikerektől, lesiklott arról a területről, amely az övé, amelyen tul nincs keresnivalója.

Miután kacérkodni kezdett a festészettel, világra hozta azt a tipust, amely nem éppen rokonszenves módon, művésszé akar ágaskodni. A művészet — elmélet számára, nem probléma ugyan a fényképezés hovátározása, rangja, eredményeinek a festészettel (grafikával) szemben való értéke és viszonya. A rajzón, az ecset művészei sem holmi céhbéli gögből mosolyognak, ha a fotóművész tagfelvétel céljából kopogtat ajtójukon. A fotóművész azonban makacs ember, aki nem hagyja magát. Nincs kedve belenyugodni, hogy ő nem varázsló, mint az a festő, aki néhány kézvonással a rajzupon egész tüneményt kelt életre, hogy szárnyaival a modellhez, a géphez, az aranyfürdőhöz és sötétkamarához van kötözve, s ezen nem változtatnak a lemezen történő apró ravaszkodások, beléfestések. Valami külön, önkényes esztetikával áthidalni és elsikkasztani próbálja a lemérhetlen és szöges ellentétet a festés, illetve a rajz teremtő folyamata és a fénykép születése közt, amelybe döntő módon, főszereplő minőségben játszik közre a gép. S a közönségből bőven akadnak, akik nyugodtan hallgatnak, amikor a fotóművész ugyanugy beszél vonal- és forma-problémákról, ahogyan a festő beszélhet, holott míg ez utóbbinak egy álló vagy heverő akt csakugyan tér- és formaprobléma, valóságos és verejtékes küzdelem a kifejező eszközei számára, a fotóművész csattint egyet s a probléma összes nehézségeinek három-

SZÖNYEG

javitást, mosást, molyirtást

művészielen, szakszerűen és tökéletesen végzünk. Perzsa, smyrna és másfajta szőnyeget, rongyosat is veszünk és becsereplünk.

RUDAS és HADL, Budapest, IV., Petőfi-tér 5. sz.
(Bristol szállodával szemben.) Telefon: 142-19.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasóinkhoz. A mai számmal megkezdjük újra a szerkesztői üzenetek közlését. Ez a rovatunk a múltban olyan népszerűségnek örvendett, olvasóink annyiszor kerestek föl bennünket kérdéseikkel, érdeklődésükkel, hogy bizonyára most is szívesen fogják üdvözölni fölélédesét. Annyival inkább merjük ezt hinni, mert máris egész sereg érdeklődő, kíváncsi levél van az

íróasztalunk fiókjában tele választ váró kérdésekkel. Ezek a kérdések elég változatosak most is, csakugy, mint régen s az illik, nem illik, szeret, nem szeret. igaz, nem igaz gazdag változatával ostromolnak bennünket. Egy kis türelmet kérünk, amíg mind sorukat ejthetjük az utolsó hetek postájával érkezeteknek — mindenki meg fogja kapni a maga választát. Olvasóink nagy táborát pedig arra kérjük, olvassák e sorokat ezentul is szeretetreméltó érdeklődéssel. — *D. E. (Gyöngyös.)* Válogatunk belőlük. Ne élje bele magát teljesen ebbe a bizarr formába — jóból is megárt a sok. . . — *Barna bakfis.* Szabad-e forralt bort egy pohárból inni egy huszárfőhadnaggyal. Nem szabad. Várja meg, amíg a főhadnagyból tábornok lesz és magából nagymama, — akkor már csak a bor lesz forró, — de amíg a szívek is azok, addig jobb, ha külön-külön isszák. De koccintani szabad — sőt, ha a mama nem néz oda — még össze is mosolyoghatnak. — *P. B. Áll a bál!* Jó, jó, hiszen táncolnat, de a taktust azért ne írja sz-szel. A vers egyébként gyöngén

negyed része elintéződött. A közönség elhiszi a mesét a meglátásról és beállításról, ami csakugyan van, együttvéve és külön-külön mindkettő, de ha ez a lényeg, ha ez minden s a többi csak »technika«, akkor Budapest utcáin könnyű volna művészeket százával összefogdosni. Akkor e sorok írója is művész, mert szerénytelenség nélkül szólva, kitűnő meglátásai vannak, a bökkenő csak az, hogy ha itéletnapig tanulná is a rajzmesterséget, a technikát, akkor sem tudná egy erdő szépségét, árnyékainak tuskódását, komor magányát azzal az erővel megrögzíteni, ahogyan ez a halhatatlan Paál Lászlónak sikerült.

Azt persze korántsem mondjuk, hogy fénykép és fénykép közt nincs különbség. Ugyanarról a motívumról egyik esetben izgató érdekesség, másik esetben holt unalom készülhet. Utszéli sablontól és olcsó izléstelenségtől a fotográfia területe sem mentes, viszont művészi csak a fénykép-szerűsége átavatódhat valamely fénykép s nem annak ambiciójával, hogy ezt a kiáltást csikarja ki a nézőből: »Olyan, mint egy Velasquez.« Dőreség volna tehát a fényképezés birodalmán

belül nem koncedálni mestereket és kontároka'. A fényképezésnek is van művészete, mint ahogy van a nyakendőkötésnek, vagy a kapásból való galamblovásnak. De hiába bárminő hókusz-pókusz, a legtökéletesebb fénykép sem emelkedhet oda, abba a régióba, ahol a festő munkája van, még a »legmaterialistább« festő esetében sem, ha az művész. A fotóművész hallgatásra van ítélve, amikor a művészet, vagyis a teremtés kér szót.

Megyery Saca filmművésznő.

Landau műterem felvétele.

lejt, sőt sántikál. Épp az hiányzik belőle, az a bizonyos, — ahogy ön írja: taktusz! — *Doktor Utrusque.* A férfidivat etiquette kérdései ma nem tulságosan aktuálisak. Egy azonban még mindig bizonyos: Frakkhoz lenetőleg cilindert vagy klakkot tegyünk föl.

Felelős szerkesztő: dr. ENDRÓDI BÉLA.

Kiadótulajdonos: »A Társaság« lapkiadóvállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal ideiglenes helyisége Pápai Ernő könyvnyomdájában Budapest, VI., Szerecsen-utca 65. Telefon 127-05.

ÍRÓGÉPEK

Irodabutorok, Javitóműhely

ECKSTEIN GYULA irodaberendezési vállalata
Budapest, IV., Párisi-utca 1. sz. I. em. Telefon: 126-06.

Turi József

:: Export-Import üzlete ::

V., Bank-utca 5 Budapest V., Bank-utca 5

A Járáság

Brabecz Alice.

Székely Aladár felvétele.

Ára 10 korona.